

26.11.2021

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**26 Kasım 2021
Cuma**

RESMÎ GAZETE’DE BUGÜN

26 Kasım 2021 Cuma

YASAMA BÖLÜMÜ

TBMM KARARI

1313 Hâkimler ve Savcılar Kurulu Üyeliğine Yapılan Seçime Dair Karar

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

MİLLETLERARASI ANDLAŞMA

— Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Üye Devletleri Arasında Yatırımların Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ile Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Üye Devletleri Arasında Yatırımların Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma'nın 9/7'nci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Protokolün Onaylanması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 4861)

CUMHURBAŞKANI KARARI

— Mal ve Hizmetlere Uygulanacak Katma Değer Vergisi Oranlarının Tespitine İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar (Karar Sayısı: 4862)

YÖNETMELİKLER

- Türk Dişhekimleri Birliği ve Dişhekimleri Odalarının Disiplin Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- İstanbul Okan Üniversitesi Öğrenme Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- İstanbul Teknik Üniversitesi Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği
- Sağlık Bilimleri Üniversitesi Sürekli Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği

KURUL KARARI

— Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun 25/11/2021 Tarihli ve 10581 Sayılı Kararı

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARI

- Anayasa Mahkemesinin 1/7/2021 Tarihli ve 2018/23111 Başvuru Numaralı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 1/7/2021 Tarihli ve 2019/2333 Başvuru Numaralı Kararı

İthal buğdayın tonu 4 bin 738 liraya ulaştı

Toprak Mahsulleri Ofisi'nin (TMO) bugün yapılan 385 bin ton ekmeklik buğday ithalat ihalesinde buğdayın tonu 395 dolar sınırına dayandı. Ofis yönetimi tarafından onaylandıktan sonra yürürlüğe girecek olan ihalede en yüksek fiyat 12 liralık dolar kuru ile ton başına 4 bin 738 liraya geliyor.

Ali Ekber YILDIRIM

Toprak Mahsulleri Ofisi'nin bugün yapılan 385 bin ton ekmeklik buğday ithalat ihalesinde buğdayın tonu 395 dolar sınırına dayandı.

İhalede yüzde 13,5 protein oranı olan ekmeklik buğdayın tonu 394,90 dolar ile 375 dolar arasında değişen fiyatlar verildi. Yüzde 12,5 protein oranı olan buğday için ise 385,80 dolar ile 371 dolar arasında değişen fiyatlar oluştu.

Ofis yönetimi tarafından onaylandıktan sonra yürürlüğe girecek olan ihalede en yüksek fiyat 12 liralık dolar kuru ile ton başına 4 bin 738 liraya geliyor. En düşük fiyat ise ton başına 4 bin 452 liraya geliyor.

İhale kapsamındaki 385 bin ton buğdayın Türkiye'ye teslimi 10 Ocak 2022 ile 31 Ocak 2022 tarihleri arasında gerçekleşecek.

Çiftçiye verilen fiyatın iki katına çıktı

Toprak Mahsulleri Ofisi'nin 2021 ürünü ekmeklik buğday alım fiyatını 17 Mayıs 2021'de Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan açıkladı. O gün ton başına 2 bin 250

lira olarak açıklanan fiyat 269 dolara denk geliyordu. Dolar kuru 8,36 liraydı. O günden bu yana dolar bazında buğdayın tonu 100 dolar arttı. Bugünkü kur ile buğday şu anda ortalama 4 bin 554 lira. Konya Ticaret Borsası'nda ekmeklik buğday fiyatının tonu 5 bin liraydı gördü. Böylece hem iç piyasada hem de ithalatta buğdayın ton fiyatı Toprak Mahsulleri Ofisi'nin yerli buğday alım fiyatının iki katından daha yüksek bir fiyata ulaşmış oldu.

İthalat fiyatı nereden nereye geldi?

Bu hasat sezonunda Toprak Mahsulleri Ofisi, ilk olarak 30 Haziran 2021'de buğday ithalat ihalesi yaptı. O ilk ihalede ton başına ortalama 262,90 dolar olan fiyat, 13 Temmuz'da 256,80 dolara düştü. Sonraki ihalelerde ise fiyat sürekli arttı. Ofis'in 4 Ağustos'ta yaptığı ihalede buğdayın tonu ortalama 298,32 dolar, 2 Eylül'de 336 dolara, 21 Ekim'de 350,39 dolara yükseldikten sonra 25 Kasım'daki ihalede ortalama 379,50 dolara ulaştı.

TMO buğday ithalatı ihaleleri

İhale tarihi	Ortalama Fiyat \$/ Ton	İhale tarihindeki TL karşılığı
30 Haziran	262,90	2,289
13 Temmuz	256,80	2,213
4 Ağustos	298,32	2,502
2 Eylül	336,00	2,785
21 Ekim	350,39	3,293
25 Kasım	379,50	4.554

“Gıda enflasyonu artarak devam edecek”

Uluslararası fiyatları ihtiyaç fazlası mal alan ülkelerin yükselttiğini vurgulayan Ülkü Karakuş, pandemi sürecinde yem hammadde fiyatının yüzde 180 arttığını, gıda enflasyonunun artarak devam edeceğini söyledi.

Hüseyin GÖKÇE

Türkiye Yem Sanayicileri Birliği (TÜRKİYEM-BİR) Başkanı Ülkü Karakuş, başta Çin olmak üzere bazı ülkelerin ihtiyaçtan fazla stok yapmaları sebebiyle yem hammadde fiyatlarının çok yükseldiğini belirtirken, buna bağlı olarak gıda enflasyonunda da artışın süreceğini bildirdi. Aslında dünyada yeterli miktarda ürün bulunduğunu anlatan Karakuş, pandeminin başından bu yana ortalama yem maliyetinin yüzde 180 artmasına rağmen, bunun tamamını fiyata yansıtamadıklarını kaydetti. Ülkü Karakuş, sektördeki gelişmeleri DÜNYA'ya değerlendirdi.

Gıda zincirinin önemli bir halkası olarak krizi yönetmeye çalıştıklarını söyleyen Ülkü Karakuş, beklentilerin fiyatlanmaya başladığını belirterek bunu yönetmenin mümkün olmadığını bildirdi.

Çin agresifçe ürün topladı

“Yarın ne ile karşılaşacağımız konusunda fikir sahibi değiliz” diyen Karakuş, yarı yarıya ithal ürüne bağlı yem sanayinin döviz kurundaki artıştan çok olumsuz etkilendiğini aktardı. Yem fiyatındaki artışın sadece dövize bağlı olmadığını altını çizen Karakuş, tedarikçi ülkelerin ihracat vergileri, ihracat kısıtlamalarının da etkili

olduğunu vurguladı. Yanı sıra dünyanın en büyük alıcısı Çin'in agresif şekilde ihtiyacından fazla ürün topladığını belirten Karakuş, artışın süreceği yönündeki beklentisinden bahsetti.

“Süt hayvanları kesime gidiyor”

Hayvancılıkla uğraşanların durumunun da çok vahim olduğunu dile getiren Karakuş, “Serbest piyasa koşullarında şekillenmeyen çiğ süt ve kırmızı et fiyatları nedeniyle besicilerimiz çok zor durumdadır. Gıda güvencemiz için çok önemli olan süt hayvanlarımız birer birer kesime gitmektedir. Bunun en önemli nedeni yetiştiricilerin para kazanamaması ve zarar etmesidir” diye konuştu. Süt üreticisi ve besicinin daha iyi para kazanması gerektiğini dile getiren Karakuş, 1'in altına düşen süt/yem paritesinin en az 1.3 seviyesinde olması gerektiğinin altını çizdi.

Yem hammadresi fiyatlarındaki gelişim (ton/TL)

	2020 Mart	2021 Ocak	2021 Kasım	Değişim (2021/2020) %
Mısır	1.305	1.820	3.600	176
Arpa	1.325	1.680	3.250	145
Soya küspesi	2.659	4.335	6.800	156
Buğday kepeği	1.155	1.700	2.850	147
Mısır kepeği	1.456	2.001	3.940	171
Razmol	1.270	1.780	3.000	136
Kırık buğday	1.395	1.840	3.700	165
Yemlik buğday	1.560	2.125	4.100	163
Ham yağ	4.969	8.484	18.430	271
ATK (28 protein)	1.115	2.150	2.850	156
ATK (36 protein)	1.488	2.742	4.385	195
PTK	1.365	2.400	3.250	138
Melas	1.125	1.285	2.161	92
DDGS	1.772	2.742	4.703	165
Hammadde ort.	1.711,357143	2.648,857143	4.787	180
Süt yemi	1.560	2.240	3.900	150
Besi yemi	1.460	2.050	3.476	138

Maliyette 10 ayda %75, 1 haftada %10 artış

Pandeminin başından bu yana ortalama yem hammadde maliyetinin yüzde 180 arttığı bilgisini veren Karakuş, sadece yılbaşından bu yana yüzde 75, son 1 haftada ise yüzde 10'luk maliyet artışı olduğunu söyledi. Fiyatın her gün güncellendiğini dile getiren Karakuş, “Sektör mensuplarımız artık karma yem fiyatı oluşturmakta ve yem

satmakta zorlanmaktadır. Yem sanayicilerimiz kendilerini korumak amacıyla vadeleri kırmış durumdadır” dedi.

Pandeminin ilk dönemlerinde olduğu gibi insanların fiyatın daha da artacağı beklentisiyle marketlere akın etmeye başladığını aktaran Karakuş, “Bu durum sürdürülebilir değildir ve ülke tarımımızın ve gıda sanayimizin ayakta kalabilmesi için karar vericiler tarafından acil önlemlerin alınması gerekiyor. İstikrar güven ile doğru orantılıdır. Zedelenen güven ortamının iyileştirilmesi gerekmektedir” ifadelerini kullandı.

Devir stoku 400’den 600 milyon tona çıktı

Fiyatlardaki aşırı yükselişe rağmen tedarikte henüz bir sıkıntı yaşanmadığını belirten Karakuş, “Aslında dünya genelinde fiyatın bu kadar artışını gerektirecek bir durum yok. Bundan 10 yıl önce 400 milyon ton devir stoku varken, şimdi bu rakam 600 milyon tona çıkmış durumda. Yani ihtiyaç fazlası mal alımı yapan ülkeler, fiyatı yükseltiyor” dedi.

Belirsizliğin bu kadar arttığı dönemde, başta ABD olmak üzere ülkelerin piyasaya sürdüğü fazla paranın da insanları farklı yatırım araçlarına yönelttiğini ve bunun başında da emtianın geldiğini bildiren Karakuş, “Piyasadaki fazla para üretilmiş mallara gidiyor” diye konuştu.

“TMO olmasa daha da artardı”

Bu noktada, TMO’nun ithal ettiği ürünü zararına bir bedelle iç piyasaya sürmesinin fiyatlarının aşırı artmasını önlediğini dile getiren TÜRKiYEM-BİR Başkanı Ülkü Karakuş, “TMO gerçekten faydalı iş yapıyor ancak gelen miktar fiyatı düşürmek yerine aşırı artışı engelliyor” ifadelerini kullandı. Fiyat artışının tek sorumlusu olarak yem sanayicinin gösterilmesinden rahatsızlık duyduklarını da aktaran Ülkü Karakuş, “Yem sanayicisinin yerine koyma maliyeti çok arttı. Yani bir malı sattıktan sonra tekrar hammadde almakta güçlük çekiyoruz. Karşı taraf ek teminat mektupları istemeye başladı. Dövizle aldığımız ürünü TL ile üstelik de vadeli satıyoruz. Para elimize geçtiğinde ise yeniden hammadde alamıyoruz” diye konuştu.

Kimyasal gübre fiyatları, hayvan gübresini kıymete bindirdi

Kimyasal gübre fiyatlarındaki sert yükseliş, çiftçiyi yeniden hayvan gübresine yöneltti.

İRFAN DONAT

Kimyasal gübre fiyatlarındaki fahiş artışlar, bir dönem köylerde sorun olarak görülen hayvan gübresini şimdilerde çok değerli hale getirdi.

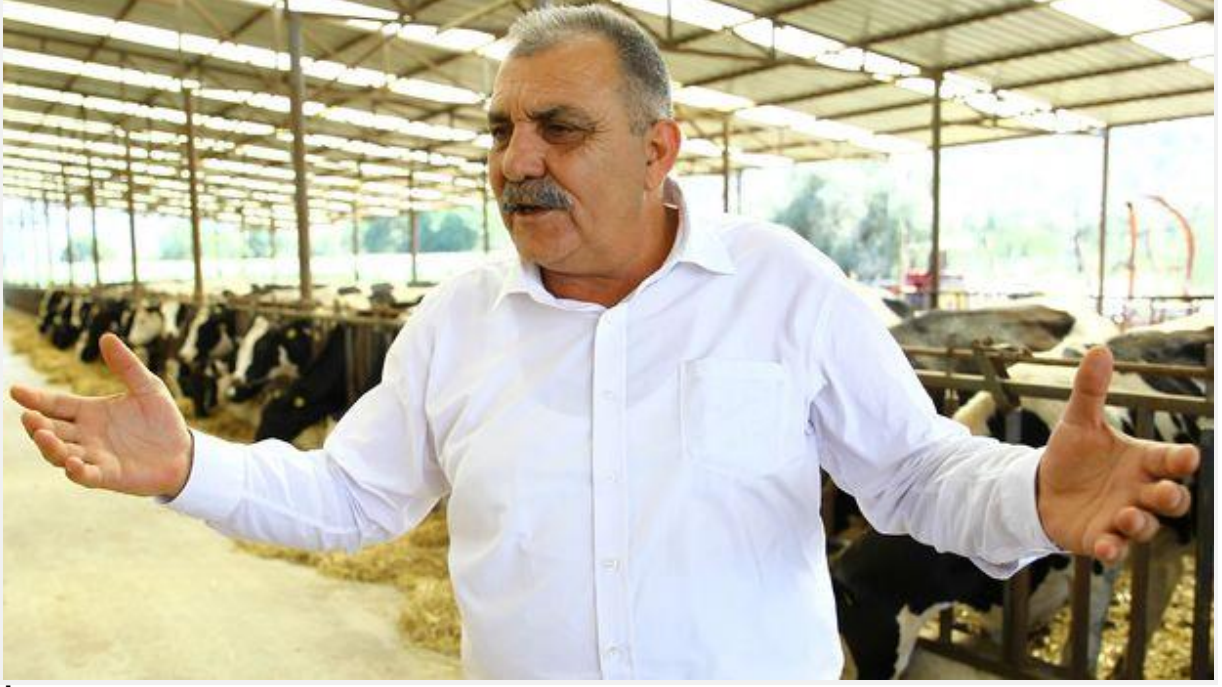
"Artık paranızla hayvan gübresi bulamıyorsunuz, o kadar değerli hale geldi" diyen Selçuk Üniversitesi Ziraat Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Süleyman Soylu, "Son zamanlarda kimyasal gübre fiyatlarının aşırı yükselmesi çiftçilerimizi organomineral ve hayvan gübrelerine yöneltti. Dekara 20 TL desteği de bulunan organomineral gübreler bu yıl hububat ekimlerinde de yaygın olarak kullanıldı. Bunun yanında büyük ve küçükbaş hayvan gübreleri de aşırı kıymete bindi. Çiftçiler istese de parası ile hayvan gübresi bulamaz oldular" dedi.

Islak inek gübresinin 20 ton gelen bir kamyon fiyatının geçen yıl 500 TL'den satıldığını hatırlatan Prof. Dr. Soylu, "Bu yıl, aynı gübrenin fiyatı 1000 TL'ye yükseldi. 12-13 ton gelen koyun gübresinin kamyon fiyatı ise 1,500 TL civarı bir rakamdan satılıyor. Geçmiş yıllarda pelet olarak paketlenip satılan tavuk gübreleri ise biyogaz tesisi sahiplerinin yüksek fiyattan ürünleri alması nedeni ile piyasadan kalkmaya başladı" diye konuştu.

Prof. Dr. Süleyman Soylu, kimyasal gübre fiyatlarında bir gerileme olmadığı takdirde önümüzdeki yıllarda organik gübrelere olan ilginin çok daha fazla artacağını tahmin edildiğini söyledi.

"40 yıllık çiftçiyim, böyle bir kriz yaşamadık"

Tire Süt Kooperatifi Başkanı Mahmut Eskiyörük, 2008 yılında yaşanan süt krizinde 1 milyonu aşkın dişi hayvanın kesime gönderildiğini ve sektörün büyük yara aldığını hatırlatırken şimdilerde yaşanan krizin çok daha büyük olduğu uyarısında bulundu. Eskiyörük, "40 yıllık çiftçiyim, böyle bir kriz yaşamadık" dedi.

İRFAN DONAT

Tire Süt Kooperatifi Başkanı Mahmut Eskiyörük, Tarım Analiz programında süt sektöründeki krizi değerlendirdi.

Eskiyörük, 40 yıldır tarımla uğraştığını ancak böyle bir kriz dönemi yaşamadığını söyledi. Eskiyörük, 2008'deki süt krizini ve kesime giden 1 milyon anaç hayvan sonrası yaşananları hatırlatarak sürece acilen müdahale edilmesi çağrısında bulundu. Eskiyörük, "40 yıllık çiftçiyim, böyle bir kriz yaşamadık. Çiğ süt fiyatlarını enflasyon gerekçesiyle frenlemek, dolaylı yoldan enflasyon ithalatıdır... Türkiye için tamiri olmayan bir dönem başlayacak, devlet müdahale etmek zorunda. Bu duruma müdahale edilmezse, büyük zararlarla ithalat yapmak gerekecek... Sorun, ürün fiyatlarının yüksek olması değil, alım gücünün düşük oluşu..." dedi.

Tire Süt Kooperatifi Başkanı Mahmut Eskiyörük'ün süt krizine yönelik değerlendirmelerinin tamamını linkten izleyebilirsiniz

Dünya tarım sektörü Antalya’da buluştu

Growtech Fuarı, tarım sektörünün profesyonellerini Antalya'da bir araya getirdi.

Antalya Fuar Merkezi’nde (ANFAŞ) düzenlenen Growtech Fuarı’nda dünya tarım profesyonelleri bir araya geldi. 27 Kasım’a kadar sürecek fuara 25 ülkeden 510 firma katılıyor. Fuarda sera ve sulama teknolojileri, tohumculuk, bitki besleme ve koruma, tarım makinaları ve hayvancılık olmak üzere toplam 5 alanda faaliyet gösteren firmalar stant açtı. Growtech Fuar Direktörü Engin Er yaptığı açıklamada, 60 bin metrekare fuar alanı büyüklüğüne sahip Growtech’te, her yıl olduğu gibi bu yıl da tarımın ve çiftçinin yanında olan, onların ihtiyaç ve beklentilerine çözüm üreten birbirinden ilginç ve inovatif ürünler ile markaların yer aldığını söyledi.

3 ülkeden milli katılım

Dünya tarım profesyonellerini Growtech ile Antalya’da bir araya getirdiklerini söyleyen Er, “Tarım sektörünün güçlü pazar ülkelerinden Hollanda, İspanya ve Macaristan, özel pavilyonlarında ülke bazında milli katılım sağlıyorlar. Batı Akdeniz İhracatçılar Birliği (BAİB) ile birlikte düzenlediğimiz alım heyeti programımıza 7 ülkeden yaklaşık 20 büyük alıcı katıldı. Dünya tarımının güçlü oyuncularını, Antalya’da aynı çatı altında bir araya getirdik” ifadelerini kullandı.

Fuarda gerçekleşecek ‘Pandemi İklim Değişikliği ve Tohumun Önemi’ başlıklı panelde ise DÜNYA Gazetesi yazarı Ali Ekber Yıldırım ile Tohum Sanayicileri ve Üreticileri Alt Birliği (TSÜAB) Başkanı Yıldırım Genç konuşma yapacak. Fuarın ikinci günündeyse, Antalya Ticaret ve Sanayi Odası (ATSO) ile birlikte yapılan ATSO

26.11.2021

Growtech Tarım İnovasyon Ödülleri verilecek. Ayrıca, Akdeniz Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi'nin (Akdeniz TTO), ATSO ve Türkiye Tohumcular Birliği (TÜRKTOB) işbirliği ile bu yıl 5'incisi düzenlediği Bitki Islahı Proje Pazarı (BIPP), 3'üncü kez gerçekleştirilecek. Gübre Üreticileri ve İthalatçıları İhracatçıları Derneęi (GÜİD) Başkanı Metin Güneş, AB Yeşil Mutabakatının sektöre etkileriyle ilgili bir konferans verecek.

Çiftçilerden Ziraat Bankası ve Tarım Kredi'ye çağrı

Adana Çiftçiler Birliği Başkanı Mutlu Doğru, Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerine çağrıda bulundu.

İRFAN DONAT

Küresel tedarik zincirindeki arz, talep, stok ve fiyat kaynaklı küresel sıkıntıların yanı sıra Türkiye özelinde kurların aşırı yükselişi gübre, zirai ilaç, mazot ve yem başta olmak üzere ithal tarımsal girdi fiyatlarına da yükseltmeye devam ediyor.

Adana Çiftçiler Birliği Başkanı Mutlu Doğru, söz konusu süreçte riskleri minimize etmek ve tarım sektöründeki kırılganlıkları azaltmak için Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerine çağrıda bulundu.

Mutlu Doğru, "2022 üretim sezonuna girerken tarımsal girdi fiyatlarının bu kadar yükselmesi neticesinde çiftçimizin üretime devam edebilmesi açısından finansal ihtiyaçları da artacaktır. Bu nedenle tarım sektörünün en önemli finansman kaynağı olan Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatifleri aracılığıyla kullandırılan sübvansiyonlu tarımsal kredilerdeki dekar başına olan üretim baremlerinin yeniden hesaplanarak revize edilmesi gerekmektedir. Yeterli ve düşük faizli finansmana erişim, üretim maliyetinin bu kadar yükseldiği bir dönemde kuraklık endişesi de çeken çiftçilerimiz için önemli bir destek olacaktır" dedi.

"Zirai ürünlerin her biri için belirlenen kredi baremleri, artan girdi maliyetleri nispetinde arttırılarak, daha önce kredisini kullanmış dahi olsa üreticilerin tümü için faydalandırılmalıdır" önerisinde bulunan Mutlu Doğru, aksi takdirde çiftçinin sırtındaki maliyetin çok daha fazla artacağını söyledi.

Mutlu Doğru, "Aksi takdirde yeterli üretim finansmanını sağlayamayan çiftçimiz, farklı kanallardan borçlanmak zorunda kalacak, bu da zaten yüksek olan üretici maliyetlerinin daha da artmasına neden olacaktır. Türk tarımının finansmanında ve gelişmesinde doğru ve yönlendirici politikalarla çiftçimizin her zaman takdirini kazanmış Ziraat Bankası yönetiminin bu konudaki taleplerimizi olumlu değerlendirerek vakit kaybetmeden hayata geçirmesini beklemekteyiz" dedi.

Asgari ücrette enflasyon üstü artışa formül aranıyor

Asgari Ücret Tespit Komisyonu 1 Aralık'ta toplanıyor. İşçi kesimi refah seviyesinin artmasını beklerken, işveren kesimi asgari ücretteki vergi yükünün azaltılmasını istiyor. Hükümet kanadı ise her iki talebi de haklı buluyor.

Asgari ücret görüşmeleri başlamadan tartışmaları başladı. İşçi, işveren ve hükümet kanadının ortak görüşü enflasyonun üzerinde bir asgari ücret zammı yapılması. Hükümet kanadından Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Bilgin, çalışanları enflasyona ezdirmeyeceklerini, işverene gelen ilave yükün azaltılması için bir model üzerinde çalışıldığını açıklarken, işçi kesimi; refah düzeyinin artmasını, bir kişilik çalışanın değil, 4 kişilik bir ailenin esas alınarak ücretlerin belirlenmesini ve vergi dilimlerinin yapısının değiştirilerek asgari ücretin vergi dışı bırakılmasını istiyor.

İşveren kesimi ise; çalışanların enflasyona karşı korunması taleplerini olumlu bulduklarını, bununla birlikte önceki yıllarda uygulanan, asgari ücretin bir kısmının kamu kaynaklarından karşılandığı işveren desteğinin de "hiç olmadığı kadar önemli hale geldiğini" vurguluyor. İTO Başkanı Şekib Avdagiç, geçtiğimiz günlerde yaptığı açıklamada "Asgari ücrette enflasyon oranında yapılacak zammı işverenin karşılamasını, enflasyonun üzerindeki kısmın ise asgari ücret üzerindeki vergi yükleri azaltılarak devlet tarafından karşılanmasını makul bir çözüm olarak görüyoruz" açıklamasında bulunmuştu. İZTO Başkanı Mahmut Özgener de, asgari ücretin vergiden muaf olması gerektiğini belirtmişti.

“Toplumu tatmin edecek seviyede olmalı”

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Bilgin, Asgari Ücret Tespit Komisyonu’nun ilk toplantısının 1 Aralık’ta yapılacağını belirterek, “Asgari ücret toplumu tatmin edecek seviyede olmalı” açıklamasını yaptı.

Bakan Bilgin, Türk-İş Kadın İşçi Eğitim Semineri’nde yaptığı konuşmada, Türk-İş Başkanı Ergün Atalay’ın ‘işçileri tatmin edecek bir asgari ücret belirlenmesi’ yönündeki çağrısına katıldığını söyledi. Bilgin, “Asgari ücret konusunda sayın başkanı tavrı çok açık. Emeli koruyacak. Asgari ücret adı üzerinde, bu rakam toplumu tatmin edecek, toplumda adalet duygusunu pekiştirecek, güçlendirecek. Burada emekçiler sahipsiz değildir, devlet sosyal devlettir ve buna sahip çıkmaktadır, kanaatini yerleştirecek bir seviyede olacağına inanıyorum. Ben de bu anlayıştayım ve sayın Başkan ile bu konuda uzlaşma içindeyiz” dedi.

Bakan Bilgin, örgütlü olan, çalışma hayatına ilişkin yükümlülüklerini yerine getiren firmalara pozitif katkı vermek amacıyla planlanan ve bu kapsama giren işyerlerinin belirlenerek onurlandırılması için, işletme önüne “beyaz bayrak” çekme şeklindeki projenin de hayata geçirileceğini söyledi. Bakan Bilgin, “Primlerini yatırıyor, prim borcu yoksa, daha önemlisi sendikalıysa, o şirkete beyaz bayrak vereceğiz. Önündeki beyaz bayrağın üzerinde şu yazacak: ‘Burada düzgün iş vardır, örgütlü iş vardır’ yazacak” diye konuştu.

“Asgari Ücret Tespit Komisyonu antidemokratik”

Yeni yılda geçerli olacak asgari ücret rakamının bir buçuk aydır gündemde olduğunu dile getiren Türkİş Genel Başkanı Ergün Atalay, şu açıklamayı yaptı:

“Asgari ücreti konuşmaya başladığımız zaman dolar 8,5 liraydı. Şimdi dolar 12 lirayı geçti. Sebebini de anlamış değilim. Bu ülkede hepimizin yapacağı bir şey var, dayanışma içerisinde olacağız, sıkıntılarımızı paylaşacağız. Asgari ücretin bir tarafı Türk-İş beş kişi, bir tarafı işverenlerimiz beş kişi, bir tarafta bakanlığımız beş kişi. Buna katılmıyorum. Anti demokratik bir kurum bu. 12 Eylül’den kalma. Aynısı Yüksek Hakem Kurulunda var. Askerin yaptığı anayasanın bedelini öduyoruz. Biz ne zaman kendimiz bir anayasa yaparsak o zaman olur. Öyle bir anayasa yapalım, kadın yapsın, emekli yapsın, işçi yapsın, çiftçi yapsın. Bu anayasaya hepimizin ihtiyacı var.”

Asgari ücret konusunda kamuoyuna bir rakam söylememeye özen gösterdiğini ifade eden Atalay, şunları kaydetti: “Biz bir rakam söylüyoruz ama yetkililere söylüyoruz. Bu rakamı Maliye Bakanı biliyor, Çalışma Bakanı biliyor, Sayın Cumhurbaşkanımız da biliyor. Bunu kamuoyunda söylediğimiz zaman kendimizi bağlıyoruz. İki yıl önce bir rakam söyledim, o dönemde 70 lira eksik verdiler bize. İşveren, ‘Türk-İş’in dediği rakam ortada’ diyerek 70 lira vermedi. Makul bir rakamda buluşmak lazım. Bu paranın altında işçi çalıştıramazsın. Bu rakam icrayı, evlenmeyi, boşanmayı ilgilendiriyor. Son yıllarda 7 milyon insan bu rakamla geçiniyor, daha doğrusu geçinemiyor.”

“Türkiye’de asgari ücret bir limit değil, geçim ücreti”

Hak-İş Genel Başkanı Mahmut Arslan, “Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Günü” toplantısında yaptığı konuşmada; asgari ücret tartışmalarına değinerek, Türk-İş’in, Hak-İş ve DİSK ile bu konuda birlikte hareket etme daveti çerçevesinde bir araya gelerek bir dizi kararlar aldıklarını söyledi. “Üç konfederasyon asgari ücret sürecinde iş birliği yapabilmek için bir ilkeler manzumesini oluşturacağız. Hangi ilkeler etrafında birlikte yürüteceğiz?” diyen Arslan, bu ilkeleri bu hafta içerisinde sonuçlandırmaya çalışacaklarını söyledi. Arslan “Asgari ücret tespit komisyonundan önce bu ilkeleri kamuoyuyla paylaşacağız.” dedi. Mevzuatta sadece en büyük konfederasyonun asgari ücret tespit komisyonuna katıldığını anımsatan Arslan, “Asgari Ücret Tespit Komisyonunun değiştirilmesini istiyoruz. Herkesin orada üye oranında temsil edilmesini, hatta emekli işçilerin de buralarda temsil edilmesi ve geniş bir temsille geniş bir platformda konuşularak asgari ücretin belirlenmesini istiyoruz.” ifadelerini kullandı.

Batıda asgari ücretin istisnai bir ücret olduğuna, İspanya’da çalışanların yüzde 1’i, Fransa’da yüzde 8’inin asgari ücretle çalıştığına dikkati çeken Arslan, şöyle devam etti: “Orada asgari ücret bir limittir. Bunun altında kimse çalıştırılmaz limitidir. Türkiye’de asgari ücret bir limit değil, bir geçim ücreti. Çünkü çalışanlarımızın yüzde 42’si, 6.5 milyon insan asgari ücretle çalışıyor. Bu ücretler asgari ücret değil, onların geçim ücreti. O zaman bu sistemi buna göre yeniden gözden geçireceğiz. Bir kişilik çalışanı değil, 4 kişilik bir aileyi esas almalıyız. Vergi dilimlerinin bugünkü yapısının tamamen değişmesini, ücretlilerin vergi yükünün en azından asgari ücret oranındaki tamamının vergi dışı bırakılmasını istiyoruz. Yeni asgari ücretin enflasyonun üzerinde ama aynı zamanda bir geçim ücreti olacak şekilde yeniden planlanmasını istiyoruz.”

Ücret artacak, ilave yük nasıl paylaşılacak?

- Asgari ücretin en az enflasyon kadar olması ve bir miktar da yukarısında belirlenmesine yönelik beklentiler Hükümet yetkililerinin de defalarca yaptığı açıklamayla canlı tutulmuştu. Kamunun artışın bir kısmını işverene yansıtmama yönünde eğilimi olduğu da Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı’nın açıklamalarıyla beklenti haline geldi. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Bilgin, işverene gelen ilave yükün azaltılması için bir model üzerinde çalışıldığını açıklamıştı. Gelir vergisinde bir mahsuplaşma olup olmayacağı yönündeki soruya “onu henüz açıklamıyorum” diyerek, gelir vergisi üzerinde bir çalışma yapıldığını ima etmişti. Bakan Vedat Bilgin bütçeden karşılığı ayrılarak ödenmesi şeklinde bir model üzerinde çalışıldığını açıkladı. Buna karşılık, bu modelin Hazine’ye ilave yük, ilave borçlanma ihtiyacı doğurmaması için sigorta prim ve gelir vergisinden mahsup yoluyla bir modelin uygulanabileceği belirtiliyor. İşverenin yükünü azaltmadaki araçlardan birinin tutar olarak 27,15 TL’ye denk gelen binde 7,59’luk damga vergisinin sıfırlanması olduğu değerlendiriliyor. Gelir vergisinde ise asgari geçim indirimi nedeniyle çok fazla hareket alanı bulunmasa da, gelir vergisi dilimlerinde ilk dilimin artışıyla yeni bir alan oluşacağı, gelir vergisi matrahının düşürülmesine yönelik bir düzenleme

yapılabileceği kaydedildi. Ücretteki gelir vergisi matrahı, belirlenen brüt ücretten SGK işçi primi hissesi ile işsizlik sigortası işçi hissesi düşüldükten sonraki kısım olarak belirleniyor.

DİSK'ten 5 bin 200 lira asgari ücret talebi

- DİSK Genel Başkanı Arzu Çerkezoğlu, yoksulluk sınırı, gıda fiyatları artışı ve ekonomik büyüme dikkate alındığında 2022 yılı asgari ücretinin net 5 bin 200 lira olması gerektiğini söylemişti. Çerkezoğlu şu açıklamayı yapmıştı: “Gerek yoksulluk sınırı, gerek gıda fiyatları artışı, gerekse ekonomik büyüme dikkate alındığında 2022 yılında asgari ücret net 5 bin 200 lira olmalıdır. Dört kişilik bir ailenin asgari geçim şartlarını belirleyen yoksulluk sınırının Kasım 2021 itibarıyla 10 bin 200 lirayı aştığı, aralık ayında bunun daha da artacağını öngörerek, bir hanede iki kişi çalıştığında en azından bir yoksulluk sınırı kadar gelir girebilmeli. Bu nedenle 2022 yılı asgari ücreti en az net 5 bin 200 lira olmalıdır. En düşük emekli aylığı, asgari ücret düzeyine yükseltilmelidir”

Asgari ücreti 15 kişilik komisyon belirleyecek

- Bakan Bilgin, yeni yılda geçerli olacak asgari ücret rakamının işçi, işveren ve hükümet temsilcilerinden oluşan Asgari Ücret Tespit Komisyonunca belirleneceğini anımsattı. Komisyonun, ilk toplantısını Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının ev sahipliğinde 1 Aralık'ta yapacağını belirten Bilgin, toplantının yüz yüze gerçekleştirileceğini vurguladı. Asgari Ücret Tespit Komisyonu'nda işçi tarafını Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK) temsil edecek. İşçi, işveren ve hükümet temsilcilerinden 5'er üyenin olduğu komisyon, aralık ayı sonuna kadar yapacağı dört toplantıyla yeni yılda geçerli olacak asgari ücret rakamını belirleyecek. Asgari ücret mevcutta brüt 4 bin 203 lira 56 kuruş, net 2 bin 825 lira 90 kuruş olarak uygulanıyor.

İŞVEREN VERGİ YÜKÜNDE DESTEK BEKLİYOR

TİSK: İŞVEREN DESTEĞİ HİÇ OLMADIĞI KADAR ÖNEMLİ

Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK) Başkanı Özgür Burak Akkol, 1 Aralık'ta başlayacağı açıklanan Asgari Ücret Tespit Komisyonu çalışmalarının hızla tamamlanması görüşüne katıldıklarını, çalışanların enflasyona karşı korunması talebini de olumlu bulduklarını açıkladı. Akkol, önceki yıllarda uygulanan, asgari ücretin bir kısmının kamu kaynaklarından karşılandığı işveren desteğinin de “hiç olmadığı kadar önemli hale geldiğini” belirtti. Akkol, çalışanların enflasyona karşı korunması konusunda anlayış birliği içinde olduğunu kaydettiği açıklamasında, “Çalışma arkadaşlarımızın sürdürülebilir refahı için, enflasyon karşısında korunacak bir asgari ücret belirlenmesinden yanayız. Çalışma arkadaşlarımızın hayat kalitesini iyileştiren ve büyük-küçük bütün işletmelerimize değer katan her türlü kararın her zaman destekçisiyiz. Bununla birlikte bu yıl, asgari ücret müzakerelerinin küresel boyutta devam eden olağanüstü ekonomik şartların gölgesinde gerçekleşeceğini de unutmamalıyız” ifadesine yer verdi. Küresel olarak artan emtia fiyatları, enerji ve taşıma maliyet artışları, çip krizinin devam ettiğini, hizmet sektörünün henüz tam

toparlanamadığını vurgulayan Akkol, “Bu nedenle, asgari ücret için, gerek küresel enflasyon, gerek ülkemizin rekabetçiliğini etkileyen diğer faktörler de değerlendirilerek akılcı bir seviyede uzlaşa sağlanmasını önemli buluyoruz. Aynı zamanda, asgari ücret işveren desteğinin bu yıl da devam etmesinin, hiç olmadığı kadar önemli olduğunun ve yeni istihdam yaratılmasında kayda değer bir fayda sağlayacağının da altını da bir kez daha çizmek isterim” dedi.

Çek ödeme aracı olmaktan çıktı, ticaretimiz daraldı

Ankara Ticaret Odası Başkanı Gürsel Baran, Türklerin dünya çapında farklı bir uygulamaya imza atarak çeke vade kazandırdıklarını anımsattı ve “Ancak çek artık ödeme aracı olmaktan çıktı. Çünkü çıkartılan aflarla güvenilirmez hale geldi. Böyle olunca ticaretimiz de daraldı” dedi.

DÜNYA, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) öncülüğünde 81 ildeki oda ve borsa başkanlarıyla ekonominin nabzını tutuyor. “Başkanlar Konuşuyor” söyleşi dizisinin bu haftaki konusu Ankara Ticaret Odası Başkanı Gürsel Baran, Türkiye’nin ikinci en büyük STK’sı olduklarını söyledi.

Zor bir coğrafyadayız, güçlü olmak için üyelerimizin yolunu açıyoruz GÜRSEL BARAN / ANKARA TİCARET ODASI BAŞKANI

Ankara Ticaret Odası olarak, başkentin de ticaret odasıyız. Öyle olunca da Türkiye’deki tüm ticaret odalarından biraz daha farklıyız. Hükümetimiz burada, kamu kurumlarımız burada, sorunlarımızı onlara birinci ağızdan anlatma imkânımız var. Çaldığımız her kapıda, bakanlarımız, genel müdürlerimiz daire başkanlarımız bizimle görüşüyor. TOBB’un öncülüğünde Türkiye’nin her hangi bir noktasından buraya gelemeyen odalarımızın da sorunlarıyla ilgileniyoruz, elimizden gelen desteği veriyoruz. ATO olarak Cumhuriyetimizle yaşıtız, 2023’te 100. yılımızı kutlayacağız. Ankara’nın köklü kuruluşlarından birisiyiz. İstanbul’dan sonra Türkiye’nin en büyük ikinci odası, aynı zamanda en büyük sivil toplum kuruluşuyuz. 160 bin üyemiz, 67 meslek komitemiz, 67 ayrı meslek alanımız var. 181 meclis üyemiz onları temsil ediyor. Komitelerde 240 bin üyemiz var. Her ay düzenli olarak bir araya geliyorlar ve

böylece her sektörden gelen sıkıntılar, çözüm önerileri bizde toplanıyor. Türkiye zor bir coğrafyada. Dünyanın bildiğimiz bütün süper güçleri güçlerini bu bölgede deniyorlar. O yüzden Ticaret Odası'nın görevleri çok ağır. Biz ekonomik olarak çok güçlü olmak zorundayız. Bu nedenle üyelerimizin ne kadar dertleri, sıkıntıları, problemleri varsa, onların önünü açmamız lazım. Ülkenin başkentinin ticaret odası olarak bunu kendimize görev addediyoruz.

MERKEZ BANKAMIZ ABD MODELİ GİBİ ANKARA'DA DA İSTANBUL'DA OLMALI
Savunma, mobilya ve metal sanayinde önemli bir kentiz. Bir OSTİM'imiz var, Orhan Aydın başkanımız var. 5 bin firma ile Türkiye'nin teknolojisini geliştiriyorlar. Eskiden Ankara'dan bir firmaya İç Anadolu'nun küçük bir kentinin işletmesi gibi bakılırdı. Şimdi potansiyelimizi öne çıkarttık. Finans alanında da güçlüydük. Biliyorsunuz, 2022'nin Ekim ayında Merkez Bankası İstanbul'a taşınıyor. Dünyanın her yerinde finans merkezleri başkentlerdir. Bir tek ABD'de hem başkentte hem New York'ta var. Bu model gibi olabilir bizde de.

KÂR SAVAŞI VERİYORUZ REKABET İMHA EDİCİ OLMAMALI

Bir de istihdam sorunumuz, mesleki eğitim sorunumuz var. Kamu hiçbir zaman istihdam deposu olmamalı. Kamu benim önümü açmalı, özel sektöre destek vermeli. Çalışacak insanların tamamı benden kaçıyor, bana gelmeyip kamuya gidiyorsa, burada birçok sorun vardır. Özel sektörden, ticari alandan, tüccarlardan da kaynaklanan bir sorun vardır... O sorunu tespit edip tedavi etmek de devletimizin görevidir. Eleman eksikliği en büyük sorunumuz. Hizmetler sektöründe pandemide kaybedilen çalışan geri dönmedi.

Şu anda asgari ücret konuşuluyor. Şu andaki asgari ücretin neti 2 bin 800 TL. Ben bu parayla geçinilemeyeceğini bilmiyor muyum... Bana sorarsanız, bir ailenin başka bir geliri yoksa bugünün şartlarında 5 bin liradan aşağısı olmaz. Peki işverenler bu 5 bin lirayı verebilir mi? Valla veremez. Biz şu anda büyük bir kar savaşı veriyoruz. Örnek veriyorum; Ankara'da benim işimi yapan 800 firma var. Böyle olan bir yerde abartılı bir rekabet var. Her zaman rekabet olmalı ama rekabet hiçbir zaman imha edici boyutta olmamalı. Şu anda bu ülkenin ihtiyacı yıllık 500 bin ton boya. Üretim 2.5 milyon ton. O malın satılması için verilecek kavgayı düşünün. Şu anda ben boya fabrikası açmak istesem devlet bana teşvik veriyor. Teşvik, destek ihtiyaç olan alanlara verilmeli.

KAYITDIŞI, İŞİNİ NAMUSUYLA YAPANI MAĞDUR EDİYOR

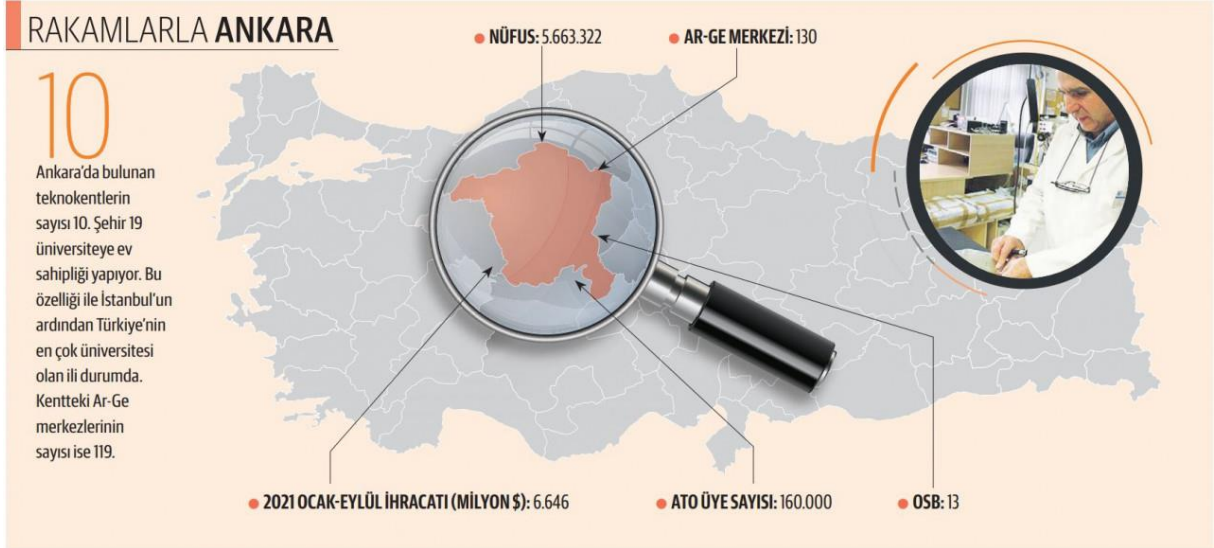
Çek artık bir ödeme aracı olmaktan çıktı. Ama bizim en kıymetli ödeme aracımızdı. Dünyada vadeli çek yoktu bizde vardı. Biz bununla hacim yaratıyorduk. Ama karşılıksız çek yazan insanları aff ede aff ede öyle bir hale getirdik ki şu anda kimse çek kullanmıyor. Bu da ticareti daraltıyor. En önemli sıkıntılarımızdan biri kayıtdışı. Ciddi bir denetimle mücadele edilmesi gerekir. Bu ülkede hem istihdamı hem üretimi hem de iş dünyasının rahat nefes almasını etkiliyor. Çok insan haksız kazanç sağlıyor. İşini namusuyla yapanlar mağdur oluyor.

VERGİYİ MAKUL DÜZEYE ÇEKİN SONRA DA KİMSEYİ AFFETMEYİN

Bir de iş insanlarımızın bize en büyük şikayeti şu, “Bir ülkede bu kadar af, erteleme, taksitlendirme nasıl yapılabilir”. Ticaretini düzgün yapmaya çalışan insanlar neden bu kadar mağdur edilir. Üç yıl önce Londra’da bir toplantıya gittim, her gittiğim yerde oranın ticaret anlayışını anlamaya çalışırım. Bizi gezdiren rehber; alacak-verecek işlerini soruyorum, bir de “Devlete olan borçlar ödenmeyince nasıl oluyor” diye sordum. 10 dakika anlatamadım bu çocuğa. Bu kavramı anlayamamış. En sonunda “Burada devlete borcunu ödemeyeni idamdan beter ederler. Derler ki 60 milyon Britanyalının hakkı. O yüzden herkes ödemeye çalışır” dedi. Biz de öyle bir hale geldi ki devlete borcunu ödemek övünç kaynağı gibi oldu. Muhasebeci arkadaşlar “Bunu ödemeyelim ay sonunda şöyle bir erteleme çıkacak” diyor, dedikleri de gerçek çıkıyor. Ama dürüstçe ödeyen mağdur. Gittiğimiz tüm bakanlarımıza bunun çok büyük bir yara olduğunu söyledik. Fakat vergi mükelleflerinin de haklı bir itirazı var. Vergi oranlarımız çok yüksek. Bana diyorlar ki “Almanya’da daha yüksek”. Bizde yüzde 40, onlarda yüzde 45. Ama Almanya ile benim kişi başına gelirim aynı değil ki. Türkiye’de meşhur bir söz var; “5 yıl herkes düzenli olarak devlete borcunu ödese batıyor”. O yüzden devlete bunu söylüyorum; “Bu rakamları ödenebilir makul yerlere getirin, ondan sonra Anayasa’ya erteleme vs olmayacağını koyun. Sonra da hiç kimseyi aff etmeyin”. Ben inanıyorum ki öyle olursa GSYH’mızın her yıl iki katı para devletimizin kasasına girer. İnanılmaz bir kayıp kaçak var. Müteahhitlik sektörü bundan 5-6 sene önce, Türkiye’nin en çok para kazanan sektörüydü. Buna özenenler üretimi, ticarethaneyi kapatıp, müteahhit oldu. Şimdi o zaman müteahhit olan herkes battı. Biz çok zengin bir ülke değiliz, kaynaklarımızı çok iyi değerlendirmemiz lazım. AVM’leri ele alalım. Metrekareyle hesapladığınızda Ankara bu alanda liderdir, ama bu iyi bir liderlik değil. İki AVM yan yana. Ülkemizde 445 tane AVM var. Bunlardan 40’ı bankalara geçti, 100’ünün de görüşmeleri devam ediyor. AB’ye aday bir ülke değil miyiz... Neden burada biz AB’nin neden güzel yanını almıyoruz. Orada AVM’ler şehir dışında. İnanın ki “İki dini bayramımızda sabahdan öğleye kadar kapatalım. Çalışanlarımız gitsin annesinin babasının elini öpsün” dedim. Muaffak olamadım. Ama bu sadece AVM’de değil diğer alanlarda da böyle. Bana “Serbest piyasa ekonomisi karışamayız” diyorlar. Ama devlet düzenleyici, denetleyici olur.

MÜTEŞEBBİS MİLLETİZ BİZ DE AŞK VAR AMA...

Türkiye’nin en büyük açıklarından birini ATO olarak dert edindik. Satış, pazarlama elemanı, satış yöneticisi eğitimleri verdik. Mesleki Yeterlilik Kurumu ile de ortak hareket ediyoruz. Belgelendirme yetkisi de aldık. Biz farklı bir milletiz, müteşebbis bir milletiz, biz de aşk var, gençlerimiz var. Pandemide bir anda dünyanın maske üreten ülkesi olduk. Endüstri liselerimiz, cezaevlerimiz zor zamanlarda maske ürettiler. Böyle bir enerjimiz var. Ama 1 milyon satış elemanımız olsa, tüm Türkiye’de yeri hazır. Çıkacak, çantasını alacak satışını yapacak. Aktarlar geldi bize, eczacılarla çakiştıkları noktalar vardı. İki tarafı da dinledik. Mesleki Yeterlilik Kurumu ile anlaştık aktarlara eğitim verdik, aktarlığı belgeli meslek haline getirdik. Hem çalışanlar hem sektör rahatladı. Emlak danışmanlarının, oto yedek parçacıların sıkıntılarını çözdük, belgelerini verdik. Bu alanları düzenledik.

Kızılcahamam termalde de etkinliklerle de dünyayla yarışır

Ankara, medikalde lider şehir. Sektörün yüzde 40'ı Ankara'dadır. Bu nedenle sağlık turizmi için çok uygunuz. Hastanelerimiz yurtdışından hasta kabul ediyor. Üniversite hastanelerimiz, vakıf hastanelerimiz, kamu hastanelerimiz var. Termalimiz de bu sağlık turizmi ile birleşebilir. Ankara'da olmanın bir faydası da diplomatlarla sık sık görüşmemiz. Geçtiğimiz günlerde Fransız Büyükelçisi bizimle birlikteydi. Dünyadaki en kıymetli suyun Fransa'da Vichy kaplıcasında olduğunu söylerler. Vichy kaplıcasındaki suyun aynısı bizde var. Ayrıca maden suları meşhur. Kızılcahamamımız sularıyla da organizasyonlarımızın yapılması kapasitesiyle de dünyayla yarışır. Bir de Ayaşımız, Beypazarımız, Haymanamız var. Biz buralarda Davos gibi büyük organizasyonlara imza atabiliriz. Şehrimizi daha iyi tanıtabiliriz. Otel ve yatak kapasiteleri de müsait.

Yurtdışında 34 destinasyona Esenboğa'dan uçuş var

En önemli zenginliklerimizden bir tanesi havalimanımız Esenboğa.

Cumhurbaşkanımızın desteğiyle pandemi öncesinde yurtdışı uçuşlarımızı 34 destinasyona ulaştırdık. Şimdi bunu da geliştirmek için Türk Hava Yolları (THY) ile görüşmelerimiz devam ediyor.

Savunma sanayiyle ihracatta kg ortalamamız 2,5 dolar

Ankara Savunma Sanayi'nin kalbi. Sadece Türkiye'nin de değil dünyanın önemli merkezlerinden biri. Aselsan, Havelsan, Roketsan, TAI dünyadaki ilk 100 savunma şirketleri arasında ve hepsinin de merkezi Ankara. Ülkemizin ihracat kilogram fiyatı 1 dolar civarında, Ankara savunma sanayinin de gücüyle bu ortalamayı 2,5 dolara çıkarttı. Bundan 10–15 yıl önce Ankara hep memur kenti olarak anılırdı. Evet bürokrasimiz burada ama aynı zamanda yüksek teknolojimizi üretenler de şehrimizde.

Bakan Yardımcısı Nebati: Bu sefer düşük faiz politikamızı uygulamakta kararlıyız

Hazine ve Maliye Bakan Yardımcısı Dr. Nureddin Nebati “2013’ten beri düşük faiz politikamızı her uygulamaya yeltendiğimizde güçlü bir itirazla karşılaştık. Bu sefer bunu uygulamada kararlıyız ” dedi.

Hazine ve Maliye Bakan Yardımcısı Nureddin Nebati Twitter hesabından faiz indirimlerinin devam edeceği ve bu konuda kararlı olunduğuna yönelik mesajlar paylaştı.

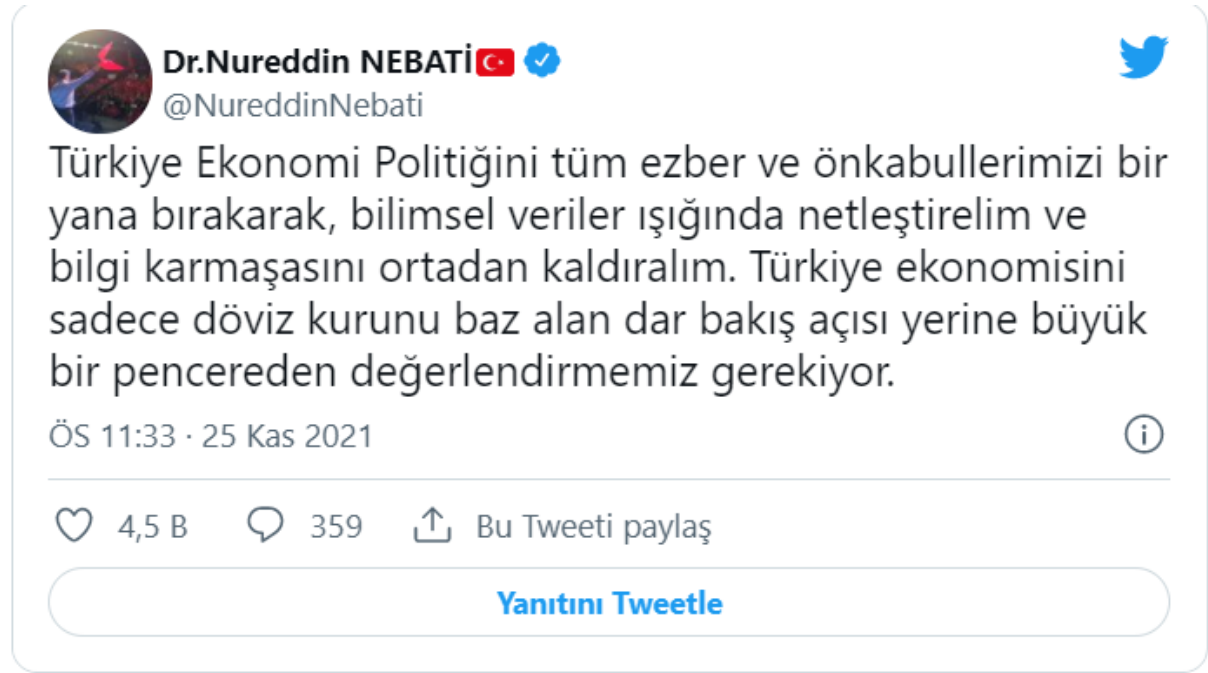
Bakan Yardımcısı Dr. Nureddin Nebati “2013’ten beri düşük faiz politikamızı her uygulamaya yeltendiğimizde güçlü bir itirazla karşılaştık. Bu sefer bunu uygulamada kararlıyız.” dedi.

Bakan Yardımcısı Nebati şu paylaşımlarda bulundu:

"Sadece döviz kurunu yerine büyük bir pencereden değerlendirmeliyiz"

Türkiye Ekonomi Politliğini tüm ezber ve önkabullerimizi bir yana bırakarak, bilimsel veriler ışığında netleştirelim ve bilgi karmaşasını ortadan kaldıralım. Türkiye ekonomisini sadece Döviz kurunu baz alan dar bakış açısı yerine büyük bir pencereden değerlendirmemiz gerekiyor. Sadece faiz ve döviz kuru ikilisini esas alan bir makroekonomik yaklaşım yerine düşük faiz yüksek üretim hacmine dayanan temel

politika ekseninde yüksek istihdam, yüksek ihracat, düşük cari açık ve düşük dış borç hedeflenmektedir.

"Kur baskısını azaltıp istihdamın artmasını sağlayacağız"

Düşük faiz avantajı ile birlikte ihracat artışından elde ettiğimiz geliri ithalatımızın en büyük kalemleri olan enerji, hammadde ve ara malı yatırımlarına yönlendireceğiz. Bu sayede hem enflasyon üzerindeki kur baskısını azaltacağız hem de istihdamın artmasını sağlayacağız.

Yakın ekonomik sürece baktığımızda 2019 yılında Çin'de başlayan Kovid-19 salgınına rağmen, IMF'ye göre, 2020 yılında G20'de büyüeyebilen iki ekonomiden birisiyiz. Fakat herkesin bildiği gibi ekonomimizin en büyük sorunu cari açıktır. Bu da bizi hep dış borca bağımlı tutmuştur. Küresel salgın sonucu tedarik zincirlerinin aksadığı bir dönemden geçmekteyiz. Bu durum küresel çapta emtia, enerji ve navlun fiyatlarının fahiş oranlarda işlem görmesine neden olmuştur. Yani enflasyon sadece ülkemizde değil, küresel çapta ortaya çıkan dönemsel bir sorundur.

"Arz enflasyonunu azaltmak için faizler düşürülmelidir"

Mevcut piyasa koşullarında politika faizinin enflasyonun altında tutulmasında herhangi bir sorun yoktur. Talep enflasyonunu azaltmak için faizlerin arttırılması gerekirken, küresel salgının neden olduğu arz enflasyonunu azaltmak için faizlerin düşürülmesi gerekmektedir.

Düşük faiz politikamız sonucu TL'ye yapılan manipülatif ataklar ekonomimize ciddi zararlar veremez. Örneğin; bankacılık sektörünün sermaye yeterlilik oranı yasal ve

hedef oranının oldukça üzerindedir. Bunun yanında bankacılık kredilerinin geri dönüşlerinde hiçbir sıkıntı yoktur.

Son kur atağında reel sektörde türbölanslar yaşansa da ekonomimiz tüm gücünü korumaktadır. Nitekim yeni kurulan şirket sayısı geçen yıla göre artarken, kapanan ya da konkordato ilan eden şirket sayısı azalmaktadır. Karşılıksız çıkan çek oranları da tarihi dip seviyesindedir. 2013'ten beri düşük faiz politikamızı her uygulamaya yeltendiğimizde güçlü bir itirazla karşılaştık. Bu sefer bunu uygulamada kararlıyız. Milletimizin bağımsızlığı için verdiğimiz mücadelede olduğu gibi, bugün de Milletimiz ile elbirliği içinde ekonomimizin bu bağımsızlık mücadelesinden de Allah'ın izni ile zaferle ayrılacağız.

"Yüksek faiz, düşük enflasyon anlayışı ile mücadele edeceğiz"

Bu politikamıza yönelik manipülatif kur ataklarının olduğu bir dönemden geçiyoruz. Bunlarla mücadelede, tüm kesimlerin, bize dikte edilmiş "yüksek faiz, düşük enflasyon" politikasının yanlışlığını yapısal cari açık veren ülkemiz özelinde tekrar değerlendirmelerini öneriyorum. Sonuç olarak, pandemi sonrası dönemde de ülkemiz genç nüfusu, kalifiye işgücü, modern lojistik altyapısı, gelişen teknolojisi ve düşük faiz ortamı gibi birçok cazip yatırım olanaklarıyla istikrarlı bir şekilde kalkınmasını sürdürecektir ve pozitif ayrışmaya devam edecektir.

MGK'dan ekonomik kararlılık vurgusu

Milli Güvenlik Kurulu, toplantısı 3 saat sürdü. Toplantıda ekonomi vurgusu yapıldı. Açıklamada, "Türkiye'nin inşa ettiği sağlam altyapı üzerinde, hedeflerine uygun şekilde yatırım, üretim, istihdam ve ihracat odaklı ekonomi politikalarını hayata geçirme sürecinde karşılaştığı ve karşılaşılabileceği sınamalar ile tehditler değerlendirilmiş, cumhuriyetimizin 100. yılına her alanda olduğu gibi iktisadi olarak da güçlü şekilde ulaşma kararlılığı teyit edilmiştir." denildi.

Milli Güvenlik Kurulu (MGK) Bildirisi'nde, Türkiye'nin inşa ettiği sağlam altyapı üzerinde, hedeflerine uygun şekilde yatırım, üretim, istihdam ve ihracat odaklı ekonomi politikalarını hayata geçirme sürecinde karşılaştığı ve karşılaşılabileceği sınamalar ile tehditlerin değerlendirildiği belirtildi.

Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan başkanlığında Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde yapılan MGK Toplantısı'nın ardından bildiri yayımlandı.

PKK/KCK-PYD/YPG, FETÖ ve DEAŞ terör örgütleri başta olmak üzere milli birlik, beraberlik ve Türkiye'nin bekasına yönelik her türlü tehdit ve tehlikeye karşı yurt içinde ve dışında azim, kararlılık ve başarıyla icra edilen operasyonlar hakkında kurula bilgi sunulduğu ve ilave tedbirlerin görüşüldüğü aktarılan bildiride, şunlar kaydedildi:

"EKONOMİ POLİTİKALARI SINAMA VE TEHDİTLE KARŞILAŞABİLİR"

"Bu kapsamda, bölücü terör örgütüyle hudutlarımız başta olmak üzere gerekli her türlü mücadelenin tavizsiz bir şekilde sürdürüleceğinin altı çizilmiştir. Türkiye'nin inşa

ettiği sağlam altyapı üzerinde, hedeflerine uygun şekilde yatırım, üretim, istihdam ve ihracat odaklı ekonomi politikalarını hayata geçirme sürecinde karşılaştığı ve karşılaşılabileceği sınamalar ile tehditler değerlendirilmiş, Cumhuriyetimizin 100. yılına her alanda olduğu gibi iktisadi olarak da güçlü şekilde ulaşma kararlılığı teyit edilmiştir."

Türkiye'nin iyi niyetli çağrılarına rağmen PKK/KCK-PYD/YPG terör örgütleri gayrimeşru destek verenlerden, uluslararası hukukun açıkça ihlali olan bu faaliyetlerini bir an evvel sonlandırmalarının beklendiği belirtilen bildiride, "Irak'ın, topraklarının terör örgütlerinden temizlenmesi doğrultusunda verdiği mücadeleye olan güçlü desteğimiz teyit edilmiş, bununla birlikte terörle mücadele gerekçesiyle atılan adımların özellikle etnik ve mezhebi dengeler bakımından hassasiyet taşıyan bölgelerde toplumsal barışı bozacak neticeler ortaya çıkarmaması gerektiği kuvvetle vurgulanmıştır." ifadelerini yer verdi.

KARADENİZ VE KAFKASYA'DAKİ GELİŞMELER

Balkanlardaki son gelişmelerin de değerlendirildiği kaydedilen bildiride, Türkiye'nin güçlü tarihi ve kültürel bağları bulunan bu coğrafyada büyük fedakarlıklarla tesis edilen huzur ve barışın sürdürülebilmesinin öneminin vurgulandığı belirtilerek, tüm aktörlerin bu amaçla sorumlu davranmasının ve istikrarı bozacak girişimlerden imtina etmesinin zarureti dikkat çekildi.

Yunanistan'ın, saldırgan söylem ve eylemlerle iyi komşuluk ilişkilerinin gereklerini yerine getirmemekte ısrar etmesinin ve uluslararası antlaşmalardan kaynaklanan yükümlülüklerini ihlal eden tutumunu sürdürmesinin bölgede istikrar ve huzuru olumsuz etkileyeceği vurgulanan bildiride, şu ifadelere yer verildi:

"Uluslararası hukuka ve iyi komşuluk ilişkilerine aykırı tutumunu destekleyerek Yunanistan'ı daha ileri adımlar atması için teşvik eden güçler, bölgenin huzurunu bozacak bu yaklaşımlarından vazgeçerek hakkaniyet ve barış yönünde konum almaya davet edilmiştir.

Libya'da kalıcı barış ve refah ortamının tesis edilmesi sürecindeki kritik aşamalardan birisi olan devlet başkanlığı ve meclis seçimlerinin hukuka uygun bir şekilde ve sükunet içinde gerçekleştirilebilmesi için tek taraflı adımlardan kaçınılması gerektiği belirtilmiş, uluslararası toplum, süreci kendi menfaatleri uğrunda istismar eden aktörlere karşı durmaya çağırılmıştır.

Karadeniz ve Kafkasya'daki gelişmeler ele alınmış, kuzeydeki komşularımız arasındaki anlaşmazlıkların, uluslararası hukuk ve ülkelerin toprak bütünlüğüne saygı çerçevesinde, barışçıl yollarla bir an önce çözülmesinden yana olduğumuz, ayrıca, Ermenistan'ın kendisine uzatılan barış elini bir fırsat olarak değerlendirmesinin, ateşkes tam olarak uymasının ve iş birliği içinde olmasının önem arz ettiği belirtilmiştir."

MB Başkanı Kavcıoğlu: Bir sıkıntı yok

Banka genel müdürleri ve yöneticileriyle bir araya gelen TCMB Başkanı Şahap Kavcıoğlu, "Bankacılık sektörümüz çok güçlü, genel değerlendirmelerimiz bu yönde." dedi. Yapılan toplantının planlı bir toplantı olduğuna vurgu yapan Kavcıoğlu, 'herhangi bir sıkıntı yok' dedi.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Başkanı Prof. Dr. Şahap Kavcıoğlu, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Başkanı Mehmet Ali Akben, Türkiye Katılım Bankaları Birliği Yönetim Kurulu Başkanı İkrâm Göktaş, Türkiye Bankalar Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Alpaslan Çakar'ın ev sahipliğinde düzenlenen toplantıda, yönetim kurulu üyeleri ile bir araya geldi. Toplantı, yaklaşık 2,5 saat sürdü.

Toplantının ardından basın mensuplarının sorularını yanıtlayan Kavcıoğlu, bankacılık sektörü yetkilileri ile sık sık bir araya gelip durum değerlendirmesi yaptıklarını söyledi.

Kavcıoğlu, bugün de önceki toplantılar gibi güncel konularda görüş alışverişinde bulunduklarını vurgulayarak, **"Bankacılık sektörümüz çok güçlü, genel değerlendirmelerimiz bu yönde. Banka genel müdürlerimizle karşılıklı birbirimizi bilgilendirdik. İyi bir görüşme oldu. Olumlu bir hava içerisinde, faydalı bir görüşme oldu. Zaten normalde de sürekli iletişim halindeyiz. Güçlü bir iletişimle bankacılık sektörümüz Türkiye'de ve dünyada en iyi ve en başarılı sektörlerimizden biri olarak çalışmalarımızı sürdürüyoruz."** diye konuştu.

Bugünkü toplantıda hangi konuların görüldüğünün sorulması üzerine Kavcıoğlu, **"Genel değerlendirmeler, her zaman olduğu gibi... Türkiye'nin ekonomik gelişmeleri, yeni bir yıla giriyoruz ve öncesinde yılın değerlendirilmesi, bankacılık sektörünün değerlendirilmesi, TCMB ve BDDK'nın karşılıklı görüş alışverişi..."** yanıtını verdi.

TCMB Başkanı Kavcıoğlu, kurdaki dalgalanmanın ele alınıp alınmadığı hakkında bir soruyu da şöyle yanıtladı:

"Genel değerlendirme içerisinde bunların hepsini görüştük. Faiz indirimleri ve diğer konularda bilgilendirmeleri yaptık. Sektör, TCMB ve BDDK birbiri ile çok uyumlu ve güçlü bir şekilde iletişim içerisinde. Karşılıklı olarak, dünyanın en başarılı sektörlerinden biri olarak bankacılık sektörü bu işi yönetmektedir. Bu değerlendirmeyi zaten normal süreç içerisinde yapıyoruz. Karşılıklı görüş alışverişlerimizi, taleplerimizi ve talepleri değerlendirerek her zaman olduğu gibi süreç içerisinde bunları yerine getiriyoruz, getireceğiz. Herhangi bir problem ve sıkıntı yok. Bu toplantılar daha önceden ayarlanan toplantılar. Böyle bir olağanüstü gelişme toplantısı değil. Daha önceden planlanmış olan ve sonradan da yapılacak toplantılardan biri."

Kurdaki yükselişin bankaların karlılığına ve hisse fiyatlarına etkisine dair sektörün değerlendirmelerinin ne olduğu sorusu karşısında da Kavcıoğlu, **"Hepsini konuştuk. Bankacılık sektörü şu an Türkiye'nin en güçlü sektörlerinden biri. Bankacılık sektörü NPL oranları, öz kaynak karlılığı, sermaye yapısı ve müşteri değerliliğiyle dünyanın en iyi sektörlerinden biri. Dolayısıyla yaşanan volatilitelerin üzerinden gelecek bir sektörümüz var. Herhangi bir sıkıntı yok. Bunu böyle değerlendirmek lazım."** ifadelerini kullandı.

Bu arada TBB'den konuya ilişkin yapılan açıklamada, toplantıda küresel ve yurt içi ekonomi, piyasalar ve bankacılık sektöründeki gelişmelerin görüldüğü bildirildi. Karşılıklı görüş alışverişinin yapıldığı toplantının, uygulamaların daha verimli hale getirilmesine yönelik yararlı geçtiği belirtildi.

AK Partili Aydemir: Zamlarla ilgili benzin istasyonlarında kuyruk yok

AK Parti Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir, akaryakıt istasyonlarındaki kuyruklar ile ilgili bir soruya, "Zamlarla ilgili kuyruk yok, Kuyruk nereden kaynaklanıyor biliyor musun? Araç sayısı fazla ondan kaynaklı." yanıtını verdi.

AK Parti Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir, TBMM Plan Bütçe Komisyonu'ndaki görüşmelerin ardından Meclis'te açıklamalarda bulundu.

Bir gazetecinin "Akaryakıt zamları sonrası benzin istasyonlarında oluşan araç sıralarıyla ilgili bir değerlendirmeniz olur mu?" sorusuna yanıt veren Aydemir şunları söyledi:

"Zamlarla ilgili benzin istasyonlarında bir kuyruk yok arkadaşlar. Kuyruk nereden kaynaklanıyor biliyor musun? Bunu ben Plan Bütçe Komisyonunda bir iki defa daha altını çizerek söyledim. Araç sayısı fazla ondan kaynaklı. Bunu ara ara o resimleri gösterip sanki efendim zamlardan kaynaklı kuyruk varmış gibi göstermeye çalışan özellikle trol medyada bir kesim var. Onların aktarımıdır bu. Dolayısıyla böyle bir şey yoktur diyorum."

Dört muhalefet partisi ekonomiyi değerlendirdi

CHP, İYİ Parti, Gelecek Partisi ve Demokrat Parti (DP) temsilcileri "Türkiye Ekonomisi Değerlendirme Toplantısı" yaptı.

Meclis'te basına kapalı gerçekleşen toplantıya CHP Parti Sözcüsü Faik Öztrak, İYİ Parti Grup Başkanvekili Erhan Usta, Gelecek Partisi Ekonomi Politikaları Başkanı Kerim Rota ve DP Genel Başkan Yardımcısı Bülent Şahinalp katıldı.

Yaklaşık 1 saat 15 dakika süren toplantının ardından bir açıklama yapan İYİ Parti Grup Başkanvekili Usta, toplantıda son dönemdeki piyasa dalgalanmasını değerlendirdiklerini söyledi. Dövizde çok güçlü dalgalanma yaşandığını dile getiren Usta, toplantıdaki görüş ve tespitlerin birbirine yakın olduğunu ifade etti.

İhtiyaç duyulması halinde gelecek günlerde tekrar bir araya gelinmesi konusunda görüş birliğine vardıklarını belirten Usta, şöyle konuştu:

"Yapılacak toplantılar sonucunda hükümete bir öneri sunup sunmama konusu da gündeme geldi. Ekonomide yapısal sorunlar olduğu ve bu sorunların temelinde hükümete karşı olan güvensizliğin olduğu konuşuldu. Bu güvensizliğin aşılması durumunda yapacağımız önerinin bir faydası olmayacaktır. Bu nedenle bir öneri seti sunma konusunda istekli değiliz. Çünkü hükümetin bu tavrı devam ettikçe ne önerirseniz önerin başarılı olma şansı yok. Tek önerimiz var; o da erken seçim kararı alınarak milletin önüne sandığın konulmasıdır. Ekonomik sorunların çözümü için yapılacak en iyi şey sandığı getirmektir."

Kilo verdirirken, döviz/ faiz de düşüren!

Ferit Barış PARLAK

26 Kasım 2021 Cuma

Bu hafta internette en çok aranan kelimeler:

Zayıflatan gıdalar/ilaçlar...

Döviz...

* * *

Zayıflamak için...

Zeytin/çay/limon/maydanoz gibi onlarca ürün sıralanmış...

* * *

Bu ürünlerin...

Ekerken/biçerken/dalından toplarken zayıflatacağı kesin!

* * *

Tıpkı...

İthalatın, dolayısıyla dövizin, dolayısıyla faizin...

Sadece ve sadece ekerek/biçerek/üreterek zayıflatılabileceği gibi...

* * *

Gün boyu yağlıyı, tuzluyu, unlu tüketip...

26.11.2021

Sabah sirkeli/limonlu su içerek; arada yeşillik yiyerek kilo vereceğini sanan çoğunluk var...

* * *

Sadece “aç kalarak” zayıflayan, kendine çok daha fazla zarar verenlerimiz de var...

* * *

Yanlış spor, yanlış beslenme ile kronik hastalıklara davetiye çıkaranlarımız da var...

* * *

Önceki gün Japonya’da, 2 günlük tatille, “Emeğe Şükran Bayramı” kutlandı...

Yüzbinlerce çocuğun, bayram günündeki, fide dikme/toprak belleme/meyve toplama görüntülerini Japon TV kanalları QVC ve NHK’dan izledim...

Çocukların üretene, çiftçiye, işçiye gösterdiği saygıya/sevgiye/şükranı hayran kaldım...

VELHASIL...

Kültür:

Uzun vadede kazanılan...

Bir topluma kimlik kazandırıp, diğer toplumlardan farklı kılan...

Maddi/manevi değerleri oluşturan...

Ve ikiye ayrılıp:

Ya kazanımları yok eden veya kazanım artıran...

Ya sağlıklı üretimin/tüketimin/ekonominin/yaşamın veya tam tersi, sağlıksız yaşamın temeli olan...

Abdulkadir Selvi

Yeni ekonomi politikasının temel parametreleri

26 Kasım 2021

Dövizdeki yükseliş durur mu?

İktidarın dövizde bir kur hedefi var mı?

Dövizdeki yükseliş ne zaman durur?

İktidar, dövizini indirmeyi istiyor mu?

Dövizdeki artış sürer mi?

İş dünyası, piyasalar bu sorulara yanıt arıyor. Kafalarda tek soru bu işin nereye doğru gideceği yönünde. En çok şikâyet edilen belirsizlik, en çok ihtiyaç duyulan ise güven ortamının sağlanması.

SORULAR, SORULAR

Geriye doğru gidip soruları biraz daha açmak istiyorum.

Faiz indirimiyle başlayan, döviz artışıyla devam eden süreç bir kriz işareti mi, ekonomide yönetilemeyen, kontrolden çıkan bir durum mu var yoksa yeni bir ekonomi politikası tercihi mi söz konusu?

Bence işin can alıcı noktasını bu nokta oluşturuyor.

2001 krizi patlak verdiğiğinde **Demirel**, “**Merkez Bankası’nda 20 milyar dolar döviz rezervi olan bir ülkede, iyi yönetildiği takdirde bu kriz yaşanmazdı**” demişti.

EKONOMİNİN TEMEL GÖSTERGELERİ

Dövizdeki ani yükseliş dışında Türkiye’nin ekonomik göstergeleri yerinde. **Demirel**, Türkiye’nin 70 cente muhtaç olduğu günleri bildiği için 20 milyar doları bir sigorta olarak görmüştü. Bugün ise Merkez Bankası’nın döviz rezervi 128 milyar 400 milyon dolar seviyesinde.

Cumhuriyet tarihi boyunca ekonomik krizlerin tetikleyicisi olan cari açık sorunu yaşanmıyor. İhracatımız rekor üstüne rekor kırıyor. Özel sektörün döviz borcu döndürülebilir seviyede. Siyasi istikrar diye bir sorunumuz yok. Peki döviz niye yükseliyor, piyasalarda belirsizlik neden yaşanıyor?

YENİ EKONOMİ POLİTİKASI

Bu soruların peşine düştüm. Araştırdıkça karşıma iktidarın yeni ekonomi politikası çıktı.

Düşük faiz, makul yükseklikte bir kur politikası olarak adlandırabiliriz.

Biraz ayrıntı vermek istiyorum.

1) İktidarın belirlenmiş bir kur hedefi yok.

2)Dalgalı kur rejimi var. O nedenle doların, ekonominin dengeleri içinde bir yere oturması hedefleniyor.

3)Doların düşmesi için Merkez Bankası rezervleri kullanılmıyor. Piyasaya dolar sürülmüyor.

4)Makul yükseklikteki kurla ihracatı ve ihracatçıyı destekleme önceleniyor.

5)Büyüme öncelikli bir ekonomi yönetimi tercih ediliyor. O nedenle yukarıda verdiğim düşük faiz, yüksek kur denkleminde bir ek yapmam gerekiyor. O da yüksek büyüme. Yüksek büyümenin aynı zamanda istihdamı da artıracığı düşünülüyor.

6)Bir üçgenden söz edebiliriz. Düşük faiz, makul yükseklikte bir kur ve büyüme.

Kimi bunu Çin'in büyümesine benzetiyor. Ama iktidarın bu enstrümanları devreye sokarak üç-dört ay içerisinde ekonominin belli bir dengeye oturmasını hedeflediği anlaşılıyor.

VATANDAŞA NASIL YANSIYACAK

Peki bu durum vatandaşa nasıl yansıyacak? Şimdiye kadar olumlu yansımadı. Çünkü fiyat artışları nedeniyle dar ve sabit gelir sahipleri sıkıntı yaşıyor. Zaten geçinmekte zorlanan kesimler, 2021 yılının Mayıs ayından itibaren artan fiyatlar nedeniyle geçim sıkıntısı yaşıyor. Piyasa ise dövizdeki dalgalanma nedeniyle çölde kum fırtınasına yakalanmış kabileler gibi yönünü bulmakta zorlanıyor.

Cumhurbaşkanı **Erdoğan** daha önce kendisini ziyaret eden iş konseyi üyelerine, halkın 2022'nin ikinci yarısından itibaren ekonomideki rahatlamayı hissedeceğini söylemişti. **Erdoğan**, kimsesizlerin kimsesi olduğu için onu Pınarhisar Cezaevi'ne attılar ama bu millet onu Cumhurbaşkanı yaptı.

ACI REÇETE Mİ DEDİNİZ

Erdoğan, yoksulun, fakirin, fukaranın, dar gelirlinin refah düzeyini yükselttiği için şimdiye kadar girdiği tüm seçimleri kazandı.

Ama yeni bir durumla karşı karşıyayız.

Bu politikanın doğru olduğunu düşünmüyorum.

Bu yeni politika halka acı reçete anlamına gelir mi?

Dilerim gelmez.

Çünkü Türk siyasi hayatı vatandaşa acı reçete yazanlara ilişkin örneklerle dolu.

E HANİ HELALLEŞİYORDUK KEMAL BEY

KILIÇDAROĞLU helalleşme yolculuğuna çıkıyorum deyince heyecanlanmışım. Çünkü **Kılıçdaroğlu**, “**Benim liderliğini yaptığım partinin de geçmişte yarattığı derin yaralar vardır**” diyordu. Yarası olan topluluklarla helalleşmeden söz ediyordu. Tek parti döneminden başlayarak CHP tarafından haksızlığa uğradığını, zulme maruz kaldığını düşünenlerle helalleşmek istiyordu.

O nedenle CHP grubunda şiirsel bir anlatımla ilan ettiği helalleşme listesini ciddiye aldım.

28 Şubat mağdurlarından girip Sivas ve Maraş olaylarından hayatını kaybedenlerle helalleşme isteğini saygıyla karşıladım.

Hatta kendimi öyle kaptırmışım ki **Kılıçdaroğlu**’nun tehdit ettiği kesimleri, Cumhurbaşkanı **Erdoğan**’a yönelik hakaretlerini bile unutmaya hazırdım. Yeter ki bu helalleşme samimi olsun diye.

GAYRİ MİLLİ İLAN ETTİ

Kılıçdaroğlu döviz artışının olduğu gün çıktı bir açıklama yaptı. “**Türk lirasının değerini koruyamayan kişiye milliyetçidir denemez zaten. Bunlar gayri millidir. Açık ve net söylüyorum, gayri millidir bunlar**” dedi. Hadi bunu siyaseten söylenmiş bir söz olarak kabul edelim. Ama **Kılıçdaroğlu** orada durmadı. “**Destekleyenler de gayri millidir**” dedi.

İktidarı destekleyen, Cumhur İttifakı’na oy veren vatandaşların sayısı 24 Haziran 2018 seçimlerine göre 26 milyon 800 bin seçmene ulaşıyor. Yüzde 50 artı 1 dikkate alındığında Türkiye’nin yarısından bir fazlası demektir.

E hani helalleşiyorduk **Kemal Bey**. Ne bu iş? Memleketin yarısını gayri milli ilan ederek mi helalleşeceğiz?

Hande Fırat

Yeni ekonomik model, hedefler ve yoldaki Swap anlaşması

26 Kasım 2021

Türkiye'nin en önemli gündem maddesi ekonomideki gelişmeler ve vatandaşın ekonomik sıkıntıları. Salgın ve tüm dünyanın içinde bulunduğu ekonomik sorunlar, Türk ekonomisini de doğal olarak olumsuz etkiledi.

Ancak bu olumsuz gidişte, zamanında atılmayan adımların, ertelenen yapısal reformların, yanlış kararların da etkisi olduğu yadsınamaz. Şimdi Türkiye hem üst düzey ekonomi kaynaklarının hem de hükümet yetkililerinin deyimiyle, **“Yüksek faiz, düşük kur modelinin başarılı olmadığı gerekçesiyle, model ve yöntemi değiştirdi.”** Hepimizin hayatını yakından etkileyen bu model ve yöntemden beklentiler neler? Bu model ve yöntemde ekonomi ne zaman dengeye oturacak? Bu soruların yanıtlarını ekonomi yönetiminde aradım. Sizlerle o yanıtları paylaşacağım. Ancak önce Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) ile yapılan anlaşmalarla başlayacağız.

SWAP ANLAŞMASI YOLDA

BAE ile Türkiye arasında 9 anlaşma imzalandı. Ancak gözler doğal olarak bir tanesine çevrildi. Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası ile BAE Merkez Bankası arasında işbirliğine yönelik mutabakat zaptına... Mutabakat zaptı **‘İki ülke arasında SWAP anlaşması yolda mı?’** sorusunu beraberinde getirdi. Sorunun yanıtına geçmeden hemen önce iki ülke arasındaki görüşmelerin çok olumlu geçtiğini belirten hükümet kaynakları, BAE yetkililerinin **“Türkiye’ye gelmekte geç kaldık, bu süreci daha iyi değerlendirebilirdik”** mesajı verdiklerinin altını çizdiler. Görüşmelere katılan ekonomi yönetimi kaynakları ise BAE’den ilk planda 10 Milyar dolarlık yatırım geleceğini söylediler. Gelelim iki merkez bankası arasındaki görüşmeler ve olası SWAP anlaşmasına. Üst düzey ekonomi yetkilisinin ifadeleriyle, **“Çarşama günü imzalanan mutabakat zaptı bir başlangıç. Diğer olası anlaşmaların alt yapısı niteliğinde.”** Yani iki banka arasında bir süredir görüşmeler yürütülüyor. BAE’nin 10 milyar dolar yatırımına ek olarak, iki ülke merkez bankaları arasında aynı büyüklükte yani **“10 milyar dolarlık SWAP anlaşması kimseye sürpriz olmasın”** yorumu yapılıyor. Rakamın son yapılan SWAP anlaşmalarının üstünde olmasına kesin gözüyle bakılıyor. Sadece BAE değil, Türkiye SWAP anlaşmaları için başka bazı ülkelerle de görüşmeler yürütüyor. Merkez Bankası’nın rezervlerinde SWAP anlaşmalarının da gösterilmesi eleştirilerine ekonomi kaynakları, Hindistan örneği ile yanıt veriyor. Hindistan’daki rezervlerin yüzde 50’sini başka ülkelerle yapılan SWAP anlaşmalarının oluşturduğuna dikkati çekiyorlar.

YENİ MODEL, YENİ YÖNTEM

Gelelim yeni ekonomik modele... Üst düzey ekonomi yönetimine göre şimdiye kadar uygulanan **“yüksek faiz, düşük kur modeli”** başarılı olmadı. Zaten bu bakış açısını Cumhurbaşkanı **Tayyip Erdoğan** da açık açık her konuşmasında ortaya koyuyor. Bu nedenle ihracata dayalı büyüme modelinin benimsendiğinin altı çiziliyor. Bu çerçevede hem bazı tespitler yapıyorlar hem de bazı hedeflere dikkati çekiyorlar... Üst düzey kaynaklara dayanarak şu maddeleri sıralayabilirim:

Türkiye'nin dışarıdaki görüntüsü çok olumsuz değil.

Doğrudan yatırımlar tüm ülkelerde azalırken, 2021 yılı içinde şu ana kadar Türkiye'nin aldığı doğrudan yatırım 10 milyar dolar.

Türkiye'nin dinamikleri güçlü. Makroekonomik verileri kötü değil.

Merkez Bankası da bankacılık sektörü de güçlü bir yapıya sahip.

Serbest piyasa kuralları sürdürülecek. İhracata dayalı büyümede kur-faiz dengesi de 4-5 ay içinde oturacak.

Merkez Bankası enflasyonla mücadele ve fiyat istikrarını önceleyecek.

Üst düzey ekonomi yönetiminin ifadeleri böyle. Belli ki bir yanda yeni modelin uygulanmasından taviz verilmeyecek, diğer yanda hem bazı tedbirler devreye sokulacak hem de bazı ülkelerle yatırımlar ve SWAP anlaşmaları için görüşmeler yapılacaktır. Hükümet kaynakları önümüzdeki süreçte turizm gelirlerinin de büyük önem taşıyacağına dikkat çekiyor.

SEÇİM EKONOMİSİ YOK

Asgari ücrette herkes bir rakam söylese de EYT'liler için farklı farklı formüller gündeme getirilse de hükümet kaynakları adım atarken kırmızı çizgilerinin seçim ekonomisi uygulamamak olduğunu altını çiziyor. Bu çerçevede edindiğim izlenimleri de sıralamak isterim:

Dar gelirli vatandaşın rahatlatılması öncelikli amaç.

Diğer hedef işsizliği azaltmak.

Asgari ücrette küçük işletmeleri de zor durumda bırakmayacak, yani işçi çıkarttırmayacak ancak işçiyi de kısmen rahatlatacak bir orta yol bulunacak.

EYT başta olmak üzere yeni yükler getirecek, bir anlamda seçim ekonomisinin yolunu açacak düzenlemeler gündemde olmayacak.

Esfender KORKMAZ

Ekmek kuyrukları yaşanır mı?

26 Kasım 2021 Cuma

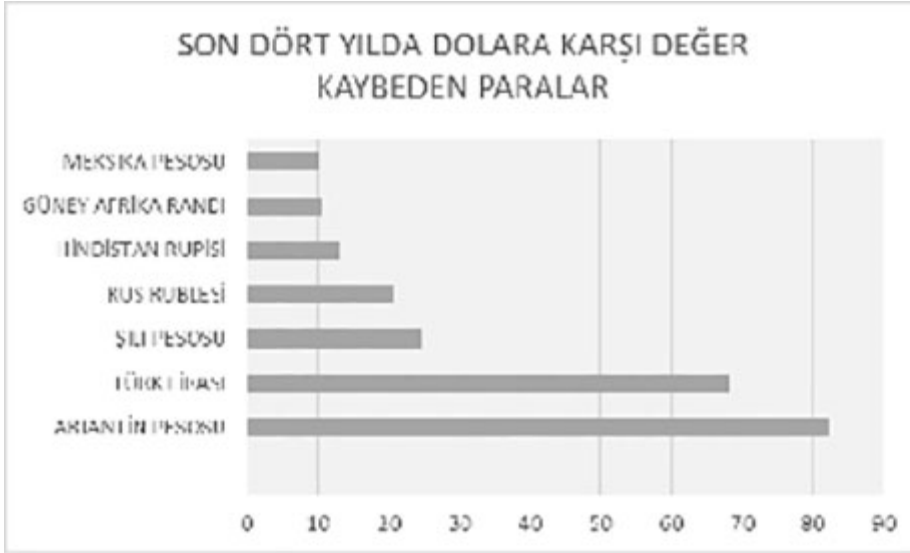
Son yıllarda spekülatif sermayenin her zaman iştahını kabartan ve bu nedenle yükselen ekonomiler dediği ülke paraları dolara karşı değer kaybetti.

Türkiye ile karşılaştırmak için kur şoku öncesi 2017 Kasım ayı ile dünkü kurları karşılaştırdım. 4 yılda hangi ülke parasının dolara karşı ne kadar değer kaybettiğini hesaplarken TL'yi birkaç defa değiştirmek zorunda kaldım. Zira TL uçan kuştan nem kapıyor.

BAE Türkiye'ye yatırım yapacağım dedi, TL 13 liradan 12 liraya geriledi. Aslında BAE gibi Arap ülkeleri şark kurnazıdır. Onların eline düştüysek, kurtuluş yok demektir. Mamafih mutabakat zaptı ve işbirliği anlaşması var ve fakat ortada proje yoktur.

Yükselen ekonomilerden Arjantin IMF gözetiminde krizle boğuşuyor. Arjantin'den sonra son dört yılda dolara karşı dünyada en fazla değer kaybeden ülke parası TL'dir.

KASIM 2017-2021 PARALARIN DOLARA KARŞI DEĞER KAYBI			
	2017 KASIM KURU	2021 KASIM KURU	DEĞER KAYBI (YÜZDE)
ARJANTİN PESOSU	17,41	100,56	82,4
TÜRK LİRASI	3,89	12,15	68,0
ŞİLİ PESOSU	618,02	814,38	24,7
RUS RUBLESİ	59,13	74,64	20,8
HİNDİSTAN RUPİSİ	64,69	74,52	13,2
GÜNEY AFRİKA RANDI	14,21	15,87	10,4
MEKSİKA PESOSU	19,19	21,4	10,3

2013 ve sonrasında Türk ekonomisi dünyada kırılganlıkta ilk sıraya çıktı. Siyasi iktidar bunu görmezden geldi. 2009 finansal kriz yılında Gelişmekte olan ülkeler ortalama yüzde 1,9 oranında büyüdü. Dünya ortalama olarak yüzde eksi 1,6 oranında daraldı. Ama Türkiye daha fazla yüzde eksi 4,7 oranında daraldı. İşsizlik oranı yüzde 14'e çıktı. O yıl krizin etkilerini üretici ve tüketici olarak yaşadık. Ama o günkü Başbakan Erdoğan kriz teğet geçti dedi.

Bu gün Cumhurbaşkanı TL krizini de, kurtuluş savaşı olarak ilan etti ama halk ekmek savaşı veriyor. Önceki gece akaryakıt istasyonlarında saatler süren kuyruklar oluştu.

Yaşadıklarımızdan bir kısmı;

Yayıncılık durma noktasına geldi Siyasi iktidar SEKA'yı 2005 yılında özel sektöre devretti. Özel sektör o yıllarda TL'nin aşırı değerli olması nedeni ile üretim yerine kağıt ithalatını tercih etti. Türkiye kağıtta dışa bağımlı oldu. Şimdi kur bu kadar artınca, ithalat durdu, matbaacılar da depolarındaki kağıdı kur daha da artacak diye bekletiyor.

Müteahhitler taahhüte girmek istemiyor. Çünkü Türkiye demiri ithal ediyor. Bu günkü demir fiyatları ile ihaleye girenler, kur artışı ile iflas korkusu yaşıyor. Tahhütler durdu.

Şekerde sıkıntı var... Marketler yarım kilo veriyor. Zeytinyağı satışı sınırlı, 2 teneke yapıyor.

Döviz piyasasında panik var. Piyasadaki anlık volatilitenin yüksek olması sebebiyle bazı döviz büroları satışı durdurarak sadece alım işlemi yaptı.

Fırıncılar zorda unun çuvalı 300 lira oldu. TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası (ZMO) Genel Başkanı Baki Remzi Suiçmez, Türkiye 2020'de 9.7 milyon ton buğday

ithalatı yaptı ve buna 2.3 milyar dolar ödedi. 2021de buğday ithalatı 11 milyon ton olur. Dünyada yükselen hububat fiyatlarından dolayı 240 dolara alınabilen bir ürünün şu anki fiyatı 330 dolardır. Yani içerde kurlar artarken, dışarıda da buğday fiyatları artıyor.

Ekmek üreticileri de ekmek fiyatları daha da artmazsa fırınlar kapanır diyor.

İkinci Dünya Savaşı'nda ekmek karneye bağlandı. Hepimiz endişe ediyoruz. İlan edilen bu ekonomik kurtuluş savaşında da ekmek karneye bağlanacak mı ?

Konuştüğüm birçok sanayici de, üretimde kısıntıya gittiğini söyledi. Zira bu günkü satış fiyatları ile elde edeceği TL ile, depodan çıkardığı ithal malı yerine koymanın imkansız olduğunu biliyor.

Tüketici endişe ediyor. Zira TÜİK'in yayınladığı kasım ayı Tüketici Güven Endeksi 2009 kriz yılının da altına düştü.

Siyasi iktidar artık bilmelidir ki dünya işlerini dini sloganlara ve naslara bağlayarak, algı yaratarak, halkın gözünü kapatamaz. Bir an önce ya istikrar önlemleri almalı veya erken seçime gitmelidir.

İbrahim Kahveci

Yaparsa AK Parti yapar...

AK Parti'nin bu seçim sloganını hatırlıyorsunuz değil mi?

Tam da bu slogana uygun bir adım attı AK Parti. Hürriyet, Milliyet, Y. Şafak, Türkiye gazetelerinde gördüğüm haber bunu anlatıyor.

Haber şu:

“Kurdaki hareketlilik, Cumhurbaşkanı Erdoğan başkanlığında önceki gün toplanan AK Parti MYK’da ele alındı. Edinilen bilgiye göre toplantıda faiz indirimlerinde kararlılık vurgusu yapıldı. Türkiye uzun süredir üreterek, ihraç ederek büyüme modeline hazırlanıyordu. Yabancı kuruluşlar buna anında karşı çıktı. Türkiye’nin yeni ekonomik modeline direnç gösteriyorlar.”

Haber başlıkları aslında her şeyi anlatıyor: DÜŞÜK FAİZE DEVAM

İyi de faiz kararları ne zamandan beri ‘Parti’ koridorlarında alınmaya başlandı? Burası bir ülke... Burası Türkiye Cumhuriyeti Devleti adında bir ülke. Ve bu ülkenin kurumları bulunmaktadır.

Bu kurumlarından biri de Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası adında bir kurumdur. Faiz kararı orada bulunan ‘Para Politikası Kurulu’ üyelerinin kararı ile alınır. Parti MYK’sında alınmaz...

Sadece bir cümle söyleyeceğim: Devlet çalışmazsa Millet fakir kalır.

Bu kadar.

Bakınız bu karar alınırken MYK’da neler konuşulmuş:

26.11.2021

Mesela denilmiş ki: Faiz indirimi sonrası kurda bir miktar yükseliş olduğu ama bunun iktisadi temeli olmadığı için bu yükselişin açık müdahale olduğu düşünülmüş.

Cevap vermeye gerek var mı?

Ülke bu anlayış ile yönetiliyorsa vay halimize. Hatta size şunu söyleyeyim, bu şekilde ülkeyi yöneten partinin MYK'sında bir konuşma olmuş ise gerçekten halimize şükredelim. Bu anlayış gerçek ise şu anda çoktan Venezuela olmuş olmalıydık.

Ben matematikte 4 işlemden vazgeçtim. Acaba 2 işlemi bilen var mı? Olan biteni anlamak için 2 işlem bile yeterli...

Efendim bir de uzun süredir düşünülen ama şer güçlerin karşı çıkması sonucu uygulamaya alamadığımız yeni ve büyük ekonomik modelimiz varmış.

Yabancılar bu modele direnç gösteriyormuş...

Cevap veriyorum:

İşte o nedenle bu modeli bir gece aniden işleme koyduk. 19 yıl bekledikten sonra bir gece aniden şak diye modeli uygulamaya aldık.

O nedenledir ki;

Ne 5 yıllık kalkınma planında

Ne de 3 yıllık Orta Vadeli programda

Ne de devletin herhangi bir kurumunda yeni ekonomik modelimiz çalışılmadı. Bilgiler kimseye açıklanmadı ve 19 yıl sonra ŞAK diye aniden modeli uygulamaya aldık.

Aslında Berat Albayrak 2018'de Yeni Ekonomi Programı açıklamış ve gizli sırları ifşa etmişti. İşte o nedenle ülkemizin bütün dövizlerini satmak zorunda kaldık ve Berat Bey de erkenden Bakanlıktan ayrıldı...

İnanmadınız mı?

Tüh ya...

26 Kasım 2021, Cuma

BAŞYAZI MEHMET BARLAS

Kendimize güveniyoruz

Döviz kurlarındaki artış, bundan zarar edenlerin feryadına sebep oldu. Ama bundan kazananlar da mevcut.

Mesela, Türk vatandaşlarının bankalarda 300 milyar dolar mevduatı var. Bunun gibi yıllardır tasarruflarını, yatırımlarını dolara bağlayıp İsviçre bankalarında değerlendirenler de bulunuyor.

Bunun yanında inşaat fiyatlarına bir bakın bakalım, Türkler yakın tarihte acaba milyon dolarlarla ölçülen emlak satışları yaptılar mı?

Yazın Bodrum gibi, Marmaris gibi tatil mekânlarındaki emlak fiyatları, kira rakamları kafanızı hiç karıştırmadı mı?

TÜRKİYE GÜÇLÜ BİR ÜLKE

Sonunda her şey tabii ki rayına oturacak.

Yani bir avuç spekülâtörün, 84 milyonluk Türkiye'yi tuş etmesi mümkün değildir. Bütün bunlardan konuşurken aklıma Gaziantep'in örnek müteşebbisi **Bekir Okan** geldi.

Dün **Bekir Okan**'ın iş hayatındaki 50. yıldönümüydü.

Bu vesileyle Okan Üniversitesi'nde yapılan toplantıda **Fazıl Say** da bir konser verdi. Bekir Okan'ın hayatını takip ettiğiniz takdirde **Turgut Özal** reformlarının izini doğru kovalayanların nerelere vardığını görürsünüz.

Kendi adını taşıyan bir üniversite, aynı üniversitenin tıp fakültesine bağlı muhteşem bir hastane, bir dişçilik okulu, tatil köyleri, Trakya'da geniş hayvancılık yatırımları ve Amerika'da gayrimenkul yatırımları...

Bir hemşerim olarak **Bekir Okan**'ın başarılarıyla tabii ki iftar ediyorum.

DOLAR HİZAYA GELECEK

Ancak Bekir Okan, Türkiye'de tek başına değil.

Cumhurbaşkanı **Erdoğan**'ın devamlı açıkladığı gibi 202 tane üniversitemiz var. Bunun yanında yıllardır kırılmayan ihracat rekorlarını kırıyoruz.

Türkiye savunma sanayinde yerlilik oranı yüzde 80 civarında.

Yani sonunda bu dolar da hizaya gelecektir.

Zaten defalarca gelmedi mi?